

Informacja kwartalna dotycząca potencjalnych (niewymagalnych) zobowiązań i należności Skarbu Państwa z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń, według stanu na 30.09.2019 r.

Informacja dotyczy gwarancji i poręczeń Skarbu Państwa, których zasady udzielenia zostały uregulowane w następujących aktach prawnych:

- poręczenia i gwarancje spłaty kredytów - art. 3 ust.1 ustawy z dnia 8 maja 1997 r. *o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne* (Dz.U. z 2018 r. poz. 1808 z późn. zm.),
- poręczenia i gwarancje wykonania zobowiązań wynikających z obligacji - art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 8 maja 1997 r. *o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne*,
- poręczenia wypłaty odszkodowania za zniszczone, uszkodzone lub skradzione eksponaty wystawowe - art. 23 ust.1 ustawy z dnia 8 maja 1997 r. *o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne*,
- gwarancje i poręczenia za zobowiązania Banku Gospodarstwa Krajowego z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz wyemitowanych obligacji na rzecz Krajowego Funduszu Drogowego - art. 39d ust. 2 ustawy z dnia 27 października 1994 r. *o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym* (Dz. U. z 2018 poz. 2014 z późn. zm.),
- gwarancje i poręczenia wypłat ze środków Krajowego Funduszu Drogowego wynikających z umowy o budowę i eksploatację albo wyłącznie eksploatację autostrady - art. 39j ustawy z dnia 27 października 1994 r. *o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym*,
- gwarancje i poręczenia za zobowiązania PLK S.A. z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz wyemitowanych obligacji z przeznaczeniem na finansowanie prac przygotowawczych oraz zadań inwestycyjnych realizowanych z ramach programu wieloletniego zawierającego inwestycje obejmujące linie kolejowe zarządzane przez tę spółkę oraz wynikających z umów i porozumień międzynarodowych lub dotyczących linii kolejowych o znaczeniu wyłącznie obronnym lub państwowym - art. 38 ust 10 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 710 z późn. zm.).

I. Zobowiązania

1. Łączne, potencjalne (niewymagalne) zobowiązania Skarbu Państwa z tytułu gwarancji i poręczeń na dzień **30.09.2019 r.** wyniosły **111.606.810,5 tys. zł**, w tym:
 - z tytułu gwarancji zagranicznych 99.892.075,5 tys. zł,
 - z tytułu poręczeń i gwarancji krajowych 11.714.735,0 tys. zł.

2. W ustawie budżetowej na rok 2019 z dnia 16 stycznia 2019 r. (Dz.U. z 2019 r. poz. 198) limit dla udzielanych poręczeń i gwarancji Skarbu Państwa został określony do wysokości **200.000.000 tys. zł**. W trzech kwartałach 2019 r. Skarb Państwa udzielił gwarancji na kwotę **3.930.332,8 tys. zł**, co stanowi 1,97% limitu określonego w ustawie budżetowej.
3. W okresie trzech kwartałów 2019 roku Skarb Państwa udzielił dwóch gwarancji:
 - w wysokości **3.489.488,8 tys. zł** – dla Europejskiego Banku Inwestycyjnego za zobowiązania zaciągnięte przez Bank Gospodarstwa Krajowego na rzecz KFD, przeznaczone na współfinansowanie projektu inwestycyjnego pod nazwą „Droga ekspresowa S19 (Lublin – Rzeszów)”,
 - w wysokości **440.844 tys. zł** – dla Europejskiego Banku Inwestycyjnego – za zobowiązania zaciągnięte przez PKP Polskie Linie Kolejowe S.A., przeznaczone na współfinansowanie projektu inwestycyjnego pod nazwą „PLK Warszawa - Radom”, polegającego na modernizacji linii kolejowej nr 8 na odcinku Warszawa Okęcie – Radom (Lot A – F).
4. Największe potencjalne zobowiązania Skarbu Państwa z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń wynikają z:
 - gwarancji udzielonych za Bank Gospodarstwa Krajowego 84.207.701,8 tys. zł, w tym na wsparcie Krajowego Funduszu Drogowego 83.185.925,7 tys. zł,
 - gwarancji udzielonych za PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. 12.119.664,1 tys. zł,
 - gwarancji wypłat z Krajowego Funduszu Drogowego dla Gdańsk Transport Company S.A. 7.429.708,7 tys. zł,
 - gwarancji wypłat z Krajowego Funduszu Drogowego dla Autostrady Wielkopolskiej II S.A. 6.020.071,8 tys. zł,
 - gwarancji udzielonych za PKP Intercity S.A. 1.707.521,3 tys. zł.

II. Należności

1. Wierzytelności Skarbu Państwa z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń na dzień 30.09.2019 r. wyniosły **29.545,5 tys. zł** w tym:
 - kwota wierzytelności głównej Skarbu Państwa 5.445,9 tys. zł,
 - kwota odsetek ustawowych za opóźnienie na dzień 30.09.2019 r. 24.099,6 tys. zł.
2. W ustawie budżetowej na rok 2019 z dnia 16 stycznia 2019 r. zaplanowano wydatki z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń Skarbu Państwa w wysokości **100 tys. zł**. Zaplanowane środki dotyczą ewentualnej konieczności pokrycia kosztów w odniesieniu do prowadzonych postępowań sądowych i egzekucyjnych związanych z udzielonymi poręczeniami i gwarancjami Skarbu Państwa. W trzech kwartałach 2019 r. nie wydatkowano środków z powyższego tytułu. Jednocześnie w 2019 r. Skarb Państwa nie planował wydatków na spłatę poręczonych i gwarantowanych zobowiązań.

III. Zasób majątkowy Skarbu Państwa

Zasób majątkowy Skarbu Państwa przeznaczony na zaspokajanie roszczeń z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez Skarb Państwa został utworzony na mocy art. 25 ustawy o poręczeniach i gwarancjach jako alternatywne, obok budżetu państwa, źródło spłat poręczonych lub gwarantowanych przez Skarb Państwa zobowiązań.

Na zasób składają się akcje i udziały uzyskane w wyniku dochodzenia przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych, w imieniu Skarbu Państwa, wierzytelności z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji oraz akcje i udziały w spółkach stanowiące własność Skarbu Państwa, wyodrębnione przez Radę Ministrów do dnia 17 lipca 2009 r.

Na dzień 30.09.2019 r. na zasobie majątkowym Skarbu Państwa, przeznaczonym na zaspokojenie roszczeń z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń, znajdowały się akcje i udziały o łącznej wartości nominalnej **115.261,6 tys. zł.**

IV. Rachunek rezerw poręczeniowych i gwarancyjnych Skarbu Państwa

Rachunek rezerw poręczeniowych i gwarancyjnych został utworzony w Banku Gospodarstwa Krajowego, na podstawie art. 30 ustawy o poręczeniach i gwarancjach. Na rachunku tym gromadzone są przychody ze sprzedaży akcji i udziałów składających się na omawiany powyżej zasób majątkowy, odsetki z tytułu oprocentowania środków zgromadzonych na tym rachunku oraz opłaty prowizyjne od udzielonych poręczeń i gwarancji.

Środki z rachunku rezerw poręczeniowych i gwarancyjnych Skarbu Państwa mogą być przeznaczone na:

- wykonywanie zobowiązań z tytułu poręczeń lub gwarancji udzielonych przez Skarb Państwa,
- pokrycie kosztów dochodzenia wierzytelności Skarbu Państwa powstałych z tytułu wykonania umowy poręczenia lub gwarancji,
- finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa oraz zarządzanie długiem Skarbu Państwa pod warunkiem ich zwrotu na rachunek, w przypadku zaistnienia konieczności wypłat z tytułu poręczeń i gwarancji Skarbu Państwa, w wysokości i terminie umożliwiającym realizację zobowiązań Skarbu Państwa.

Na dzień 30.09.2019 r. na rachunku rezerw poręczeniowych i gwarancyjnych Skarbu Państwa zgromadzono środki w wysokości **1.198.254,4 tys. zł.** Zostały one w całości wykorzystane na finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa oraz zarządzanie długiem Skarbu Państwa.